

Ajuntament de l'Hospitalet
Àrea de Serveis a les Persones
Escola de Música – Centre de les Arts*

*Escola autoritzada i amb el suport del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya

PROJECTE EDUCATIU
DE L'ESCOLA DE MÚSICA-CENTRE DE LES ARTS

Índex

- 1. Presentació de l'Escola de Música – Centre de les Arts**
- 2. L'Escola de Música – Centre de les Arts i el seu context**
 - 2.1. Els preceptes legals
 - 2.2. Situació socioeconòmica i cultural de la ciutat
 - 2.3. Tipologia escolar
 - 2.4. Indicadors d'estructura i funcionament del centre
 - 2.5. Vinculació amb la resta d'institucions anàlogues
- 3. Trets d'identitat**
- 4. Formulació d'objectius**
 - a. Objectius de l'àmbit pedagògic
 - b. Objectius de l'àmbit la creació i l'experimentació artística
 - c. Objectius de l'àmbit de la programació i la participació cultural
- 5. Estructura organitzativa**

1. Presentació de l'Escola de Música – Centre de les Arts

Quan el govern de l'Ajuntament de L'Hospitalet va crear, el maig de 2005 l'Escola de Música - Centre de les Arts, no estava només posant en marxa un centre educatiu sinó que estava iniciant una política decidida de participació ciutadana en matèria artística.

Aquest projecte contemplava com a elements primordials els següents:

- Donar un fort impuls des del govern municipal a l'oferta pública d'educació artística a partir d'un nou model de centre que permetés situar L'Hospitalet en unes coordenades equiparables a les ciutats europees de referència pel que fa als estàndards quantitatius de població escolaritzada.
- Situar aquest impuls en el context d'un nou concepte d'equipament que permetés incorporar un fort component d'innovació en contemplar a més de l'educació artística, la creació, l'experimentació, la vivència artística i la seva difusió com a pilars del model. Val a dir que aquest plantejament de centre constitueix amb, algun centre de Gran Bretanya, una experiència pionera a nivell europeu.
- Concebre un equipament situat en la intersecció de l'acció cultural i l'acció educativa, prenent com a referents els models nord europeus de centres de les arts en el vessant més estrictament educatiu i de les arts comunitàries en la seva perspectiva d'acció cultural de proximitat.
- Anar més enllà en la missió del centre projectant el concepte d'escola d'ensenyaments artístics per esdevenir un espai on es produeix la intersecció entre formació, creació, pràctica i difusió artística i en interacció amb el territori on s'ubica.
- Autoritzar el seu vessant educatiu (escola de música i de dansa) pel Departament d'Ensenyament, d'acord amb la normativa vigent.

Aquest nou model transforma els models convencionals d'equipaments d'educació, per una banda i els de participació, per una altra, en un model híbrid més en sintonia amb les necessitats ciutadanes del segle XXI.

2. L'Escola de Música – Centre de les Arts i el seu context

2.1. Els preceptes legals

Tot i que la constitució espanyola de 1978 reconeix en el seu article 44.1 el dret d'accés a la cultura i la promoció i tutela que n'han de fer els poders públics¹, i l'Estatut de Catalunya de 2006 incorpora una redacció encara més explícita sobre aquest dret en el seu article 22², el marc legislatiu vigent no assigna a cap organisme ni institució pública l'obligatorietat explícita de proveir una oferta d'educació musical a la ciutadania. La legislació faculta, això si, els governs locals a crear escoles d'ensenyaments artístics³, i malgrat atorga a les comunitats autònomes capacitat reguladora sobre aquests centres, no estableix l'obligatorietat de prestar aquest servei. Això comporta, entre d'altres qüestions, que els governs locals que decideixen establir un centre públic d'educació musical i artística, han d'assumir-ne la gestió i una proporció important del seu cost.

En el cas concret de Catalunya els ensenyaments artístics s'han articulats fonamentalment a través de les escoles d'art, de música, de dansa i els conservatoris. Pel que fa a la música, l'any 1993 es va establir un decret legislatiu que pretenia ordenar la creació de nous centres, regular el seu funcionament⁴ i establir -a través d'un acord amb les entitats municipalistes (Federació de Municipis de Catalunya, FMC, i Associació Catalana de Municipis, AMC.)- el finançament del desplegament a Catalunya de l'article 39.5 de la LOGSE⁵. Els municipis mantenen la gestió dels centres i una part important del seu finançament, mentre que la Generalitat, es reserva els criteris bàsics de planificació i ordenació educativa i contribueix al sosteniment de les escoles. Però aquesta contribució només cobreix parcialment les necessitats de finançament, de forma que són els governs locals els que han d'assumir les inversions per a la seva creació i bona part de la despesa de funcionament.

El darrer dels acords de finançament entre la Generalitat de Catalunya i les entitats municipalistes (Federació de Municipis de Catalunya, FMC, i Associació Catalana de Municipis, AMC,) data de 2008. En aquest acord s'assigna un quantitat estable per alumne de música i de dansa de cada escola municipal autoritzada i en un annex s'estableixen els criteris de qualitat que haurien d'haver atorgat a cada titular que els complís una quantitat addicional de finançament. Aquest finançament addicional mai no s'ha desplegat.

La Llei d'Educació de Catalunya, de 2009, ratifica la Llei de 2006 (LOE) pel que fa a l'ordenament del sistema educatiu. I a l'article 65 es regulen els ensenyaments artístics com

¹ Constitució espanyola, 1978, article 44.1. *Els poders públics promouran i tutelaran l'accés a la cultura, a la qual tothom té dret.*

² Estatut de Catalunya, 2006, article 22: *Totes les persones tenen dret a accedir en condicions d'igualtat a la cultura i el desenvolupament de llurs capacitats creatives individuals i col·lectives*

³ Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOE) Disposició addicional 15. 5. *Las Administraciones educativas podrán establecer convenios de colaboración con las corporaciones locales para las enseñanzas artísticas. Dichos convenios podrán contemplar una colaboración específica en escuelas de enseñanzas artísticas cuyos estudios no conduzcan a la obtención de títulos con validez académica.*

⁴ Decret 179/93, de 27 de juliol

⁵ Aquest article introdueix per primera vegada els ensenyaments no reglats de música i de dansa en el marc del sistema educatiu

segueix: “Els ensenyaments artístics tenen per finalitat facilitar una formació artística de qualitat i garantir la formació dels professionals corresponents. Els ensenyaments artístics es fonamenten en dues ofertes formatives diferents: una de reglada, que comprèn diversos graus i té el nivell d'exigència elevat que correspon a la finalitat exclusiva de facultar per a la pràctica professional, i una altra de no reglada, per a les persones que volen assolir un nivell de coneixements artístics adequats per a practicar-los. Els ensenyaments artístics comprenen:

- a) Música.
- b) Dansa.
- c) Arts plàstiques i disseny.
- d) Art dramàtic.
- e) Conservació i restauració de béns culturals.
- f) Altres manifestacions artístiques que el Govern determini.”

“Els ensenyaments artístics s'imparteixen en escoles artístiques, centres especialitzats, centres superiors i altres centres públics o privats autoritzats per l'Administració educativa, i també en centres educatius integrats, que permeten als alumnes de cursar simultàniament els ensenyaments artístics professionals i l'educació secundària. L'ordenació dels ensenyaments artístics ha de fomentar les connexions amb els altres ensenyaments artístics que s'hi relacionen i amb els ensenyaments de règim general. “

A l'article 159.4 es defineix que “A petició dels ens locals, i d'acord amb la programació educativa, es poden delegar competències per a crear, organitzar i gestionar centres públics que imparteixin el primer cicle d'educació infantil, ensenyaments artístics o educació d'adults.”

Pel que al finançament de l'escolarització post-obligatòria i d'ensenyaments de règim especial l'article 200 reconeix que el “El Departament, d'acord amb l'article 42, i en els termes que determini la programació específica, pot subvencionar ensenyaments de règim especial.” A l'esmentat article 42 es defineix l'àmbit del servei d'educació de Catalunya que, pel que fa als serveis que ens ocupen, exposa : “El sosteniment dels centres públics atén el que estableixen, amb criteris de suficiència, els pressupostos de la Generalitat i, si s'escau, els convenis subscrits entre l'Administració educativa i l'Administració local.” A més, “El Govern, d'acord amb les disposicions del títol XII, pot declarar l'interès públic de l'oferta d'altres ensenyaments de règim general i de règim especial. “

A la disposició final primera s'exposa el compromís del govern de garantir la suficiència de recursos per a prestar els serveis la titularitat dels quals hagi delegat a l'administració local.

Derivats de la LEC, els decrets d'autonomia de centre (Decret 102/2010 de 3 d'agost, *d'autonomia dels centres educatius*) en relació als òrgans de govern dels centres de titularitat municipal i de direcció (Decret 155/2010, de 2 de novembre, *de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent*) en menor mesura, però també inspirador, també es refereixen a aspectes significatius per a les escoles municipals de música.

2.2. Situació socioeconòmica i cultural de L'Hospitalet

L'Hospitalet és una ciutat de l'àrea metropolitana de Barcelona amb una població de 265.891 habitants, que la situa com la segona ciutat catalana -en nombre d'habitants- i entre les vint més poblades d'Espanya. L'Hospitalet ha rebut diferents fluxos migratoris que l'han convertit en gresol de cultures: Els dos primers fluxos -en els anys 20 i 60 - procedents de la resta de l'Estat i un tercer -en l'actualitat- procedent bàsicament de Llatinoamèrica i els països del Magrib. Amb l'arribada dels ajuntaments democràtics l'Hospitalet ha hagut d'afrontar grans reptes de reordenació urbanística i ara, a més d'una segona transformació urbanística, té plantejat el repte d'articular mecanismes de cohesió social i convivència cultural.

Actualment L'Hospitalet està format per 6 districtes (divisió que data de l'any 1971) i 12 barris que s'han anat configurant històricament.

Districtes i barris de L'Hospitalet (Dades 2010)	Ext. Km²	Habitants
1. Centre	0,76	25.029
Ctra. del Mig	1,10	-
2. Sanfeliu	0,51	6.436
3. Sant Josep	0,57	20.291
Districte I	2,94	
4. La Torrassa	0,44	25.147
5. Collblanc	0,51	26.955
Districte II	0,95	
6. Santa Eulàlia	1,27	42.104
Residencial Granvia	0,10	-
Districte III	1,37	
7. La Florida	0,38	29.183
8. Les Planes	0,42	16.636
Districte IV	0,80	
9. Can Serra	0,29	10.549
10. Pubilla Cases	0,62	30.021
Districte V	0,91	
11. El Gornal	0,57	7.667
Pedrosa	0,89	-
Granvia Sud	1,26	-
12. Bellvitge	0,73	25.873
La Marina	2,07	-
Districte VI	5,52	

Total L'Hospitalet	12,49	265.891

La població estrangera que viu a L'Hospitalet és, globalment, d'un 25 % i procedeix de:

Dades 2010	
Comunitat europea	5.413
Resta d'Europa	1.780
Àsia	8.384
Àfrica	8.513
Amèrica	43.112
Oceania	9
Total d'estrangers	67.271

En termes de descripció econòmica, la taxa d'atur es situa en el 18% de la població activa, la renda per càpita és de 13.728€ (Catalunya 16.800 €)⁶ i la densitat de població és de 18.633 habitants.

Educació artística

L'ensenyament musical públic a L'Hospitalet es trobava, abans de 2005, entre els menys desenvolupats d'Europa, com a mínim en termes numèrics, per una manca d'oferta pública de llarg recorregut. La falta d'oferta pública no havia fet tampoc proliferar l'oferta privada que, només ha generat una escola autoritzada pel Departament d'Ensenyament (el Centre d'Estudis Musicals Haro, a Collblanc) amb 147 alumnes, malgrat hi ha almenys tres altres centres d'educació musical sense autorització de l'autoritat educativa i, per tant, sense dades de participació contrastables.

Pel que fa a les altres expressions artístiques, l'alumnat de dansa a la ciutat es concentra a centres privats un dels quals ha estat autoritzat recentment per l'administració educativa (l'Escola de Dansa de Catalunya, a Santa Eulàlia). Pel que fa a les arts visuals, uns 500 alumnes assisteixen a l'Escola d'Art Serra i Abella ja sigui seguint cicles formatius de grau superior o els estudis superiors de disseny, mentre que uns 160 alumnes assisteixen al TPK, l'únic centre amb suport públic que imparteix ensenyament no reglat.

Segons l'enquesta *Demoscerc* sobre hàbits i consum cultural realitzada l'any 2005 a 17 municipis de l'Àrea de Barcelona⁷, solament un 4% de la població ha realitzat "algun tipus" d'estudis de música, i entre aquests el predomini de les persones amb un alt nivell de capital cultural resulta aclaparador, atès que prop del 40% d'aquestes persones declaren disposar d'estudis universitaris.

⁶ Dades 2008

⁷ <http://www.diba.cat/cerc/fitxers/englishdemoscerc2.pdf>

Polítiques culturals

En els seus inicis, amb els ajuntaments democràtics, les polítiques culturals van posar l'accent en la difusió de continguts culturals i en eixamplar l'accés a la cultura als sectors socials i col·lectius que tradicionalment n'havien quedat exclosos. En sintonia amb aquest enfocament, la ciutat de L'Hospitalet es va dotar d'una banda d'una xarxa de biblioteques públiques que ha estat una fita incontestable. D'altra banda, es va dotar d'una xarxa d'aules de cultura que, a més d'acollir les activitats culturals de la comunitat, es van ocupar de l'accés inicial a l'educació artística, especialment en els àmbits de l'art dramàtic i la fotografia. Potser per això, el desplegament tardà de l'oferta pública continuada d'educació artística es pot contemplar en termes d'una certa anomalia.

La ciutat pateix també un dèficit d'espais assequibles per al col·lectiu de persones i grups involucrats amb diferents nivells d'intensitat i professionalització en processos de creació i experimentació artística en arts escèniques⁸. Alhora, la ciutat té també el repte d'atreure creadors i generar així un increment del capital creatiu. El futur espai de Can Trinxet permetrà canalitzar aquest potencial creatiu de la ciutat i evitarà que fugi un dels capitals més preuats amb el que pot comptar una ciutat per encarar els reptes del segle XXI: el capital creatiu.

Per altra banda, amb l'eclosió del paradigma tecnològic, l'accés als continguts culturals es produirà com cada vegada més, mitjançant dispositius tecnològics i a través de l'accés a les xarxes. Això influirà sens dubte en la conformació de molts dels equipaments culturals convencionals tant pel que fa a la forma com a la pròpia funció. En aquest sentit, la virtut principal dels equipaments potser no estarà tant en facilitar l'accés a la cultura i de difondre continguts, com en esdevenir espais de participació, vivència personal i de compartiment d'experiències mitjançant els processos culturals i artístics que s'hi portin a terme.

Polítiques educatives

El projecte educatiu de l'Escola de Música – Centre de les Arts es redacta en el mandat municipal 2011-2015, en el qual l'Ajuntament de L'Hospitalet –com la resta de municipis de Catalunya– s'enfronta a un context de crisi que demana noves prioritats:

- Polítiques socials d'inclusió dels sectors vulnerables (infants, aturats, discapacitats...) que lògicament marcarà unes polítiques educatives orientades a la cohesió social, entenent la ciutat com un àmbit educatiu que lluita contra l'abandonament escolar prematur.
- Reactivació econòmica que exigeix formació i capacitat professional dels aturats així com el compromís de facilitar l'accés als joves que van abandonar prematurament els estudis
- Civisme i convivència a l'espai públic

Aquestes prioritats municipals marquen les prioritats de la Regidoria d'Educació, des de la qual es gestiona l'Escola de Música – Centre de les Arts, que per aquest mandat es planteja:

- Enfortir la participació de les famílies en els centres educatius
- Incrementar el compromís de l'alumnat a través dels programes d'aprenentatge i servei per tal de garantir en el futur un teixit associatiu fort
- Aprofundir en els programes de cohesió social (igualtat d'oportunitats, millora d'èxit escolar, convivència en els centres educatius i en els barris)

⁸ Actualment hi ha dos espais per a la residència de creadors en arts visuals: el TPK al centre cultural Tecla Sala i La Nave a l'edifici Freixes

Aquestes tres prioritats determinen 3 objectius estratègics:

1. Potenciar els centres educatius i la relació amb les famílies que constitueixen la comunitat educativa
- 2n Treballar per l'èxit educatiu en una escola inclusiva amb el protagonisme i el compromís de l'alumnat
- 3r Avançar en una ciutat educadora fent dels centres educatius un element de referència

L'Escola de Música – Centre de les Arts és un dels instruments de la Regidoria d'Educació per a assolir els objectius que té plantejats en aquest mandat, determinant la seva raó de ser:

1. Incrementar el nombre de persones que a L'Hospitalet practiquin les arts fins a arribar a percentatges equiparables a la resta de ciutats europees de dimensions semblants (1,5% de la població). En el moment de redacció d'aquest document el percentatge és el 0,46% de la població de L'Hospitalet.
- 2n Arribant als sectors de població que no tenen tradició d'expressar-se artísticament
- 3r Fent servir les arts com a vehicle per a la cohesió social i l'èxit escolar

2.3. Tipologia escolar en el marc dels ensenyaments artístics a Catalunya⁹

Titularitat

La titularitat de l'Escola de Música – Centre de les Arts és pública, de l'Ajuntament de L'Hospitalet.

Nivells educatius

L'Escola de Música – Centre de les Arts és un centre no reglat que ofereix diversos programes d'ensenyament:

Educació Musical Primerenca

Programa adreçat a nens i nenes de 4 a 7 anys, en grups de la mateixa edat i una oferta territorialitzada.

L'Educació Musical Primerenca pretén desvetllar, en els més petits, el gust per la música a partir del treball sensorial, vocal i de moviment tot descobrint a cada alumne la seva expressió musical pròpia.

L'activitat es desenvolupa en una sessió setmanal.

Educació Musical Bàsica

Programa adreçat a nens i nenes i adolescents, des dels 8 anys amb una confecció dels grups adequada a la seva edat. Programa sense requeriments previs.

Aprenentatge instrumental per a permetre la pràctica musical en grup. Amb l'objectiu de fomentar i facilitar la pràctica grupal esmentada, l'oferta s'articula a partir de conjunts instrumentals amb plantilles estandarditzades que permetin l'accés a repertoris originals, integrats per estudiants d'edats semblants.

L'oferta per als infants de 8 a 12 anys s'articula en dues sessions setmanals: una dedicada a l'aprenentatge instrumental en grups d'instruments iguals i una altra a l'aprenentatge de la pràctica de conjunt en el conjunt instrumental del seu àmbit. Els conjunts instrumentals poden ser:

- La *big band* és una formació pròpia del jazz originada als estats Units en els anys 30 – l'època daurada del *swing*, integrada per clarinets, saxofons, trompetes, trombons i el grup que -en l'àmbit de la música moderna- es coneix com la secció rítmica (guitarra elèctrica, teclat, baix elèctric i bateria). Si bé la traducció literal del terme anglès fóra gran banda, segurament seria més correcte anomenar-la orquestra de jazz.
- El grup de guitarres *manouche* neix a Europa a la mateixa època –els anys 30- i també tenint el *swing* com a eix vertebrador. Django Reinhardt és considerat el fundador de l'estil i, juntament amb el violinista Stéphane Grappelly, formen part del grup més famós, el *Quintett du Hot Club de France*. La formació clàssica del jazz *manouche* (que en la seva acepció anglesa és conegut com *Gypsy Swing*) està formada per guitarra, violí i contrabaix.

Les tres formacions que descrivim a continuació són les seccions de l'orquestra simfònica, segurament la més projectada de les formacions instrumentals de la música clàssica que estableix els seus estàndards al període romàntic –especialment amb Beethoven-. Durant

⁹ La descripció es circumscriurà, a partir d'aquest moment, a l'escola municipal de música

L'Educació Musical Bàsica aquestes tres formacions actuaran independentment, però aniran gradualment convergint cap a l'orquestra simfònica a l'aprofundiment en educació musical.

- L'*orquestra de corda* està integrada per la família de la corda fregada, els violins, les violes, els violoncels i els contrabaixos
- La *percussió* està integrada tant pels instruments de membrana (com les timbales) com pels de plaques (com la marimba, el xil·lòfon, el glockenspiel o el vibràfon) o pels de so determinat (com les campanes) o indeterminat (com el triangle)
- El *quintet de vent* està integrat per la flauta travessera, el clarinet, l'oboè, la trompa i el fagot.

L'oferta per als adolescents (també nomenats en la seva versió anglesa de *teens*) es desenvolupa en el marc del *ensemble o conjunt de pop – rock*, amb una plantilla variable en funció de l'estil –pop, rock, jazz, ...- que gira a l'entorn de la veu, guitarra elèctrica, baix elèctric, teclats, bateria i instruments de vent. Com l'oferta per infants, s'articula en dues sessions setmanals: una dedicada a l'aprenentatge instrumental en grups d'instruments iguals i una altra a l'aprenentatge de la pràctica de conjunt en el *ensemble o conjunt de pop-rock*.

L'oferta per adults es desenvolupa en el marc del *ensemble o conjunt de pop-rock*, del *jazz manouche* i de la música tradicional (gralles i tabals que s'integren en una orquestra de ministrils)¹⁰, i no contempla formació instrumental específica llevat d'aquells casos on l'interès dels conjunts demanin alumnes sense coneixements previs.

Aprofundiment en Educació Musical

Programa amb requeriments previs: Haver superat els continguts de l'Educació Musical Bàsica a criteri del professorat

Aquest programa d'ensenyament és la continuïtat de l'educació musical bàsica, i afegeix una formació musical complementària a la formació instrumental i de conjunt. Aquesta formació musical complementària inclou els continguts necessaris per a comprendre el llenguatge musical propi de cadascun dels conjunts en els quals es desenvolupa la pràctica instrumental.

Formació Musical Avançada

Programa molt restringit a l'alumnat amb un possible recorregut professionalitzador.

Aquest programa d'ensenyament està reservat a l'alumnat amb vocació i capacitat per a continuar estudis professionalitzadors. La formació musical avançada prepara per a les proves d'accés als estudis de grau professional o de grau superior, d'acord amb les necessitats de cadascun dels estudiants.

L'accés a la formació musical avançada requereix un informe favorable del/ de la coordinador/a de l'àmbit i del/ de la professor/a de l'especialitat.

Musicoteràpia

Programa adreçat a estudiants amb necessitats educatives especials que vol descobrir la musicalitat pròpia de cadascun d'ells i desenvolupar-la espontàniament a través de la improvisació.

A més d'aquests programes d'ensenyament, l'Escola de Música – Centre de les Arts promou la residència d'artistes en el marc escolar.

¹⁰ L'orquestra de ministrils és una orquestra de vent formada per instruments de doble inxa així com instruments de metall amb acompanyament de percussió.

Ubicació

L'Escola de Música – Centre de les Arts ha nascut a través del desplegament territorial de la seva oferta utilitzant diversos edificis municipals: escoles d'educació infantil i primària i centres culturals així com equipaments de la Generalitat: instituts d'educació secundària. No obstant aquest desplegament, es preveu la rehabilitació de la fàbrica de Can Trinxet, a Santa Eulàlia, com a seu central del servei i sense que aquesta seu central impedeixi la territorialització de l'oferta educativa adreçada als més petits.

Aquest desplegament territorial no es desenvolupa tan sols en les activitats lectives sinó també en les activitats de difusió de les produccions escolars i de les activitats de creació comunitària i presentació de les produccions comunitàries als diversos espais de difusió de dins i fora la ciutat.

Algunes de les escoles d'educació infantil i primària que són seu de l'Escola de Música - Centre de les Arts, són alhora seu del projecte d'orquestra a l'escola que dota d'educació musical pràctica als seus alumnes.

Finançament

Les escoles de música despleguen l'article 65 de la Llei d'Educació de Catalunya en tant que despleguen la via no reglada de l'àmbit dels ensenyaments artístics adreçada “a les persones que volen assolir un nivell de coneixements artístics adequats per a practicar-los” alhora que detecten i preparen els estudiants amb interessos i vocació professionalitzadora. Són per tant, centres plenament emmarcats en el sistema educatiu. L'Escola de Música – Centre de les Arts, per tant i d'acord amb la seva titularitat municipal però servei públic educatiu, es finança amb pressupost de l'Ajuntament de L'Hospitalet, amb les aportacions dels seus usuaris -a través dels preus públics- i de la Generalitat de Catalunya a través del Departament d'Ensenyament d'acord amb els acords marc entre el Departament d'Ensenyament i les entitats municipalistes (Associació Catalana de Municipis i Federació de Municipis de Catalunya). En el moment de la redacció d'aquest projecte educatiu, la Generalitat de Catalunya ha vulnerat els pactes establerts a l'acord marc signat el juliol de 2008. La direcció de l'escola i el titular mantindran l'afany per recuperar els pactes signats i així no posar en perill la viabilitat econòmica del centre.

2.4. Indicadors d'estructura i funcionament del centre

Els indicadors que s'utilitzen per avaluar l'Escola de Música – Centre de les Arts, compartits amb d'altres 29 escoles municipals de música de la província de Barcelona que, a l'empara de

la Diputació de Barcelona, analitzen i avaluen conjuntament l'evolució dels serveis respectius es despleguen en 5 àmbits:

1. Impacte sobre la ciutat
 - a. Adequar el servei a la demanda ciutadana
 - I. Sol·licituds per cada plaça vacant
 - II. Alumnes per habitant
 - III. Percentatge de l'alumnat empadronat al municipi
 - b. Obrir el servei a la ciutadania
 - I. Percentatge d'activitats obertes a la ciutadania
 - II. Cessions d'espai a la ciutadania
 - III. Percentatge de l'alumnat jove i adult sobre el total d'alumnes
2. Impacte sobre els usuaris
 - a. Oferir un servei de qualitat als usuaris
 - I. Grau de satisfacció dels usuaris
 - II. Mitjana d'anys de permanència dels alumnes a l'escola de música
 - b. Oferir un servei accessible als usuaris
 - I. Mitjana d'hores d'obertura diària
 - II. Mitjana d'hores d'obertura anual
 - c. Garantir l'accés a tots els usuaris
 - I. Percentatge d'alumnes que han rebut ajuts
 - II. Percentatge d'alumnes amb necessitats educatives especials
3. Valors organitzatius i recursos humans
 - a. Oferir un servei de qualitat
 - I. Hores setmanals lectives de docents per alumne
 - II. Percentatge d'hores no lectives sobre el total d'hores
 - III. Oferta instrumental
 - IV. Percentatge d'alumnes d'instrument que formen part d'un grup instrumental
 - V. Percentatge d'instruments en el banc d'instruments sobre el nombre d'alumnes d'instrument
 - b. Promoure un clima laboral positiu pels treballadors
 - I. Percentatge de personal docent fix
 - II. Percentatge d'hores de baixa sobre el total d'hores treballades pel personal docent
 - III. Salari brut d'un docent
 - c. Millorar les habilitats dels treballadors
 - I. Hores de formació anuals rebudes per docent
 - d. Promoure la responsabilitats social

- I. Percentatge de dones sobre el total de docents equivalents

4. Economia

- a. Disposar dels recursos adequats
 - I. Despesa corrent per habitant
 - II. Percentatge de la despesa corrent sobre el pressupost municipal
- b. Finançar el servei adequadament
 - I. Percentatge d'autofinançament per aportació de les famílies
 - II. Percentatge d'autofinançament per aportació d'altres institucions
 - III. Percentatge d'autofinançament per part de l'Ajuntament
- c. Gestionar adequadament els recursos
 - I. Percentatge de despesa en personal sobre el total de despeses corrents
 - II. Preu mig ingressat per alumne
- d. Oferir el servei a uns costos unitaris adequats
 - I. Despesa corrent per alumne
 - II. Despesa corrent per hora d'obertura anual

5. Entorn

- a. Població
- b. Densitat de població
- c. Renda per càpita

A més dels indicadors compartits amb la resta d'escoles municipals de música de la província de Barcelona, i atès que tant la mobilització de les competències dels estudiants com la incardinació amb la vida cultural de la ciutat són trets d'identitat del centre, afegim alguns indicadors addicionals en l'àmbit de la difusió artística:

6. Nombre de concerts o altres presentacions públiques

- a. Freqüència anual
- b. Freqüència per intèrpret
- c. Audiència, en nombre
- d. Audiència discriminant si és o no comunitat educativa
- e. Presentacions públiques fora de l'àmbit de la comunitat educativa
- f. Presentacions en relació als repertoris: distingint entre repertoris originals i adaptacions

2.5. Vinculació amb la resta d'institucions anàlogues

Des de que a la postguerra mundial els països del centre i el nord d'Europa van iniciar la construcció d'un servei públic que incrementés les possibilitats de la ciutadania en ser

musicalment activa -en el marc de la construcció de seva societat del benestar- es va iniciar també la construcció del sistema públic d'escoles de música. Ben aviat els alemanys van fundar el 1952 la *Verband der Jugend und Volksmusiksschulen* que el 1966 es va convertir en la *Verband deutscher Musikschulen* (VdM) que avui coneixem. Al voltant de l'associació alemanya es va fundar el 1973 la *Europäische Musikschulen Union* (EMU) fundada per associacions d'onze estats europeus i que avui està constituïda per 28 associacions estatals.

L'*Associació Catalana d'Escoles de Música* (ACEM), fundada el 1993, va ser la primera associació de l'Estat espanyol. L'ACEM es va integrar immediatament a la EMU. Posteriorment es van crear altres associacions que, juntes, van fundar la *Unión de Escuelas de Música y Danza* (UEMyD).

L'Escola de Música – Centre de les Arts de L'Hospitalet és un membre actiu de l'ACEM a través de la qual es connecta amb institucions europees anàlogues.

3. Trets d'identitat

L'Escola de Música - Centre de les Arts, amb un doble compromís educatiu i cultural, té com a missió garantir la participació de tots els ciutadans en la producció i en la recepció artística i esdevenir un instrument de primer ordre per tal de democratitzar l'accés a la cultura en la línia dels compromisos contrets per l'Ajuntament de L'Hospitalet, en el marc de l'Agenda 21 de la cultura.¹¹

L'Escola de Música - Centre de les Arts porta a terme aquesta funció tenint en compte els elements següents:

1. En primer lloc un triple punt de vista sobre l'art i la cultura en general:
 1. Són eines per al canvi continuat de les societats i dels seus membres individuals.
 2. Són matèries políticament força neutrals que configuren un escenari en el qual pràcticament tothom pot confluïr.
 3. Són forces independents en la societat. No haurien de ser observades exclusivament des del punt de vista del seu impacte econòmic o social.
2. Com en qualsevol programa de desenvolupament cultural, i seguint les directrius del document *In from the margins* del Consell d'Europa (1998), cal posar l'èmfasi en quatre principis genèrics que han d'inspirar tota l'actuació del centre:
 - Identitat; un element suficientment connectat amb la descentralització i amb l'àmbit d'acció de les comunitats locals.
 - Diversitat; el clar contrapunt al primer element, cada vegada més present a escala local. La diversitat cultural és font d'innovació i de creativitat, i és tan necessària a l'espècie humana com la biodiversitat als éssers vius.
 - Creativitat; element fonamental –que s'expressa alhora des de la identitat i la diversitat- que permet a les persones i a les societats créixer i avançar; i que té en la creativitat artística una de les seves expressions genuïnes.
 - Participació; la participació –activa- i la construcció de públics culturals és un dels elements de l'exercici de la ciutadania plena.

¹¹ Aquest document situa la cultura –desenvolupada a escala internacional des de l'esfera local i entesa com a dret col·lectiu de participació- com a element essencial per donar resposta a necessitats emergents de cohesió, inclusió i identitat. L'Ajuntament Ple de L'Hospitalet es va adherir a l'Agenda 21 de la Cultura el 29 d'octubre de 2004

3. L'Escola de Música - Centre de les Arts està esdevenint un instrument important de la política educativa i cultural local, interactuant amb:
 - o Els centres educatius de règim general, implicant-los en activitats de participació, estudi i pràctica artística i desenvolupant-hi activitats
 - o La xarxa d'equipaments culturals públics, i més concretament els que operen en els àmbits de la difusió artística i l'acció cultural de proximitat.
 - o Les associacions i les entitats culturals, i en especial les que operen en els àmbits dels grups artístics *amateurs* -grups de teatre *amateur*, corals, conjunts instrumentals-.
 - o La Casa de la Música, com a espai de formació, creació, producció i difusió de les músiques modernes

Aquest compromís amb l'expansió i la democratització de l'accés a la cultura configura uns trets d'identitat que comparteix tota la comunitat educativa : titular, professorat, famílies i alumnat i que determinen el procés educatiu que s'estableix en el projecte curricular de centre :

L'aconfessionalitat

L'Escola de Música – Centre de les Arts és aconfessional, a la vegada que és respectuosa amb totes les religions, especialment les que practiquin els membres de la comunitat educativa. Ara bé, aquesta aconfessionalitat de cap manera no s'ha d'entendre com un rebuig al repertori religiós ni a les manifestacions musicals vinculades a la religió. La voluntat decidida d'arrelar l'educació musical del nostre alumnat en la tradició –una tradició absolutament tenyida de símbols religiosos- fa que el repertori religiós pugui ocupar un lloc entre els materials curriculars sempre que contingui elements que ho facin aconsellable. Per l'altra banda, i entenent que aquest és un aspecte més de l'aprenentatge funcional que l'escola vol donar, el calendari festiu amb intensa presència musical, com pugui ser el cicle de Nadal, té una presència marcada a la vida escolar.

Llengua d'aprenentatge

El català com a llengua pròpia de Catalunya és la llengua vehicular i d'aprenentatge a l'Escola de Música – Centre de les Arts. Tot l'ensenyament es farà en català, en tots els nivells i a tots els àmbits. La norma de compliment general segons la qual el català és la llengua vehicular i

d'aprenentatge de l'Escola de Música – Centre de les Arts només podrà ser vulnerada en aquells casos en els quals es consideri altament recomanable la contractació d'un professional de la docència que no domina el català, sempre que no n'hi hagi cap altre amb domini del català en condicions equiparables, i que es consideri que el perjudici que això suposa està àmpliament compensat per la seva vàlua didàctica.

Es posarà èmfasi en l'ús correcte de la terminologia específica musical en català primer entre el professorat i, en conseqüència, amb l'alumnat.

Aquesta posició del centre però, no ha pas d'impedir que el repertori vocal utilitzat com a material per a l'aprenentatge hagi de ser exclusivament i necessàriament en català. El professorat haurà de determinar en quins casos és convenient utilitzar repertori en català, en una llengua estrangera o bé repertori traduït al català, sempre prenent com a marc referencial que caldrà anar cap a la utilització de les llengües originals en la mesura que el creixement de l'alumnat així ho permeti.

Aquest compromís amb la utilització del català és una contribució decidida a la catalanització de l'alumnat i, per tant, un ajut que la música suposa per a la seva cohesió.

Aspectes metodològics

L'Escola de Música – Centre de les Arts afavorirà que el seu alumnat “faci música” més que no pas “sàpiga música”. La música és un conjunt de pràctiques socials i culturals en les quals cal aconseguir que l'alumnat s'insereixi activament, molt més que no pas un conjunt de fets que l'alumnat hagi de conèixer. Per això l'activitat docent es fonamentarà especialment en les activitats realitzades per l'alumnat i farà servir totes les eines a l'abast perquè aquestes activitats trobin la baula adequada per a connectar amb els seus coneixements i entorns previs. La utilització de les xarxes socials o altres mitjans a l'abast són expressió del compromís en la inserció de la pràctica musical a la vida quotidiana de tota la comunitat educativa de l'Escola de Música - Centre de les Arts.

Aquest “fer música” ha de ser viscut com un fenomen global pels estudiants, per la qual cosa cal garantir la coherència entre els plantejaments, els materials i els continguts de les diverses assignatures que configuren el programa d'ensenyament en el qual s'insereix l'alumne. La continuïtat i complementarietat entre l'assignatura d'instrument i la de conjunt instrumental i d'aquestes dues amb la formació musical complementària és decisiva per a la construcció d'aquesta globalitat dels processos d'ensenyament i, lògicament, d'aprenentatge.

La dimensió col·lectiva de la pràctica musical i de tot l'entorn educatiu duu a l'Escola de Música – Centre de les Arts a fugir de la tradició de l'educació musical que organitzava la relació professor / alumne en una ràtio 1/1, per tal de generar un entorn natural on aprendre a tocar un instrument col·lectivament.

Així mateix, el compromís amb generar les condicions òptimes per “fer música” –com dèiem- impel·leix l'Escola de Música – Centre de les Arts en articular l'oferta formativa a l'entorn dels conjunts instrumentals estandarditzats. Uns conjunts instrumentals faran accedir a l'alumnat -en el menor temps possible- a repertoris originals i que creen les condicions idònies per “fer música”.

L'activitat de conjunt instrumental és l'eix vertebrador de les activitats d'ensenyament i aprenentatge i al voltant del qual s'articula el projecte curricular del centre. Aquesta vertebració de les activitats a l'entorn del conjunt exigeix una oferta instrumental en plantilles estandarditzades i una educació que fugi del grafocentrisme i enfoqui una didàctica de la qual derivi un aprenentatge funcional.

L'educació com a procés integral

L'Escola de Música – Centre de les Arts entén que el fet que els ensenyaments artístics s'emmarquen en el sistema educatiu i que per tant, comparteixen el marc de treball amb les escoles de règim general, permet compartir interessos i pràctiques amb la resta d'institucions educatives. Aquesta visió ha de ser el fonament de les relacions amb les escoles de l'entorn de les quals són alumnes, també, el nostre alumnat.

L'educació musical és un procés multidimensional i que cal cobrir adequadament tots els aspectes que la configuren. En especial caldrà donar una educació ètica que tingui en compte totes les implicacions humanes i socials de l'exercici de la música i en especial la llibertat, el gust pel treball fet, la responsabilitat o la cooperació; una educació intel·lectual, que conduïxi a una actitud reflexiva i a un interès per l'aprofundiment racional sobre els diferents aspectes que configuren la música; educació física, centrada en el domini del cos, especialment en aquells aspectes psicomotrius que caldrà posar al servei de la interpretació sense magnificar-los però sense menystenir-los.

La música només té veritable sentit en la mesura que s'insereix plenament amb la persona i el grup per al qual aquesta música esdevé important, significativa i rellevant. Des d'aquest punt de vista, l'educació musical que ofereix l'Escola de Música – Centre de les Arts tindrà en compte tots aquests components de la música.

Pluralisme i valors democràtics

L'Escola de Música – Centre de les Arts educarà el seu alumnat en el pluralisme i els valors democràtics i de manera molt especial en les múltiples traduccions musicals que aquesta manera de viure té:

- L'acceptació de la pluralitat d'opcions i de cultures musicals que conviuen en el nostre entorn, en la vida privada dels membres de la comunitat educativa i en el àmbits que ofereix l'escola. Aquesta acceptació comporta una actitud de relativisme que defugui el pensament hegemònic i la jerarquització tant de pràctiques com de produccions musicals entenent-los tots ells com a funcionals en els contextos respectius.
- Aquest pluralisme no podrà estar renyit amb l'educació d'un esperit crític que l'alumnat haurà de saber aplicar progressivament a situacions, fets, fenòmens, pràctiques, repertoris, o instruments diversificats

Coeducació/ igualtat entre sexes

L'Escola de Música – Centre de les Arts treballa decididament per l'eliminació de totes les formes de discriminació per raó de sexe en le terreny musical, alhora que entén que aquests són uns valors que, en ser transmesos a l'alumnat, col·laboren igualment a la seva educació integral.

Aquest compromís exigeix la utilització d'un llenguatge no sexista tant per part del professorat com dels materials que s'utilitzin alhora que treballar per una eliminació gradual dels estereotips de gènere que impregna la tria d'instrument.

Educació per la pau, la solidaritat i la col·laboració

L' Escola de Música – Centre de les Arts vol una educació musical pel seu alumnat indissolublement lligada a l'educació en uns valors que es consideren fonamentals en qualsevol tipus d'educació i dels quals es fa una lectura musical. En aquest sentit l'Escola de Música – Centre de les Arts desenvolupa un conjunt d'activitats que comprometen alumnat, professorat i famílies amb un treball solidari amb l'entorn i de col·laboració gradual en el seu desenvolupament. La metodologia "aprenentatge-servei" és una bona eina per incloure en el projecte curricular els elements necessaris per a garantir la consecució d'aquest compromís.

4. Formulació d'objectius

Com ja s'ha exposat, l'Escola de Música - Centre de les Arts no es concep merament com a centre d'aprenentatge artístic. Les actuacions de l'Escola de Música – Centre de les Arts tenen els eixos següents.

- L'aprenentatge, i el consegüent ensenyament
- La pràctica artística
- La producció i la creació artística
- La participació cultural
- La difusió cultural

És la combinació d'aquests eixos la que permet que una part dels seus usuaris se sentin immersos en un procés de millora de les seves capacitats creatives i interpretatives, en el que s'anomenaria un procés d'aprenentatge; mentre que altres se sentin en un sistema que els permet una pràctica continuada de la música o les arts escèniques. Arribats a un punt determinat, un alumne pot deixar de concebre la seva relació amb l'escola de Música - Centre de les Arts en termes d'aprenentatge i passar a entendre-la com a pràctica, com una pràctica artística que li continua resultant gratificant. O que el centre pugui acollir aquella persona que ha realitzat un determinat tipus d'aprenentatge en un altre entorn i acut a l'escola de Música – Centre de les Arts a la recerca d'un context en el qual exercitar la pràctica artística en conjunt.

De forma semblant, aquells que aprenen i aquells que practiquen es troben immersos conjuntament en processos de producció –concerts, espectacles, projectes audiovisuals...- dirigits a la resta de la ciutadania. A la resta d'uns ciutadans que tindran una vinculació com a participants (oients i espectadors actius) en l'oferta artística que aquests els presentin.

Tenint, doncs en compte la seva pluralitat d'intervencions, l'Escola de Música - Centre de les Arts respon als objectius següents:

- Articular una oferta global i diversa d'educació artística per a la ciutat, adreçada a tots els ciutadans, de totes les edats, de tots els sectors socials i interessos estètics.
- Entendre que l'acció de l'escola de Música - Centre de les Arts s'estén als camps de la formació, la pràctica, la creació, la producció i la difusió artística.
- Facilitar i potenciar el treball articulat dels professionals i els no professionals del sector artístic.

- Crear un entorn que fomenti els interessos, demandes i necessitats d'art dels ciutadans, per, després, donar respostes a aquestes demandes.

Com a concreció d'aquests objectius, el Centre de les Arts:

- Promou el dret a la lliure expressió artística de les persones, i crea condicions reals per a la realització d'aquest dret.
- Crea oportunitats per a la realització d'activitats creatives per part de les persones, així com promou contactes entre elles.
- Contraresta els impactes negatius de les visions exclusivament comercials en els terrenys de la música, les arts i la cultura.
- Promou la descentralització de les activitats i de la presa de decisions en el terreny de l'art i la cultura.
- Pren en consideració les demandes i experiències dels grups existents, i fa accions que incideixin en la millora de les seves pràctiques i la seva difusió.
- Possibilita la renovació artística i cultural tant de les persones com dels grups, entitats i associacions.
- Assegura el manteniment de les formes culturals existents que tinguin un valor de tradició i arrelament positiu en el context, i mantenir-les vives i –si cal– continuadament adaptades a contextos canviants.
- Promou l'intercanvi d'experiències i idees, artístiques i culturals no només a escala local.

I això ho fa amb una oferta diversa que inclou diverses dimensions que a voltes s'interconnecten i en ocasions fins i tot poden ser considerades com a formes diferents de veure una mateixa dimensió, segons els interessos, punts de vista, etc. de qui ho observi:

- L'**educació**, global, a través de l'aprenentatge artístic i la seva presentació pública.
- La **pràctica** artística, també per mitjà de la implicació en els conjunts instrumentals.
- La **creació**, una altra dimensió d'aquesta mateixa pràctica artística.
- La **producció** de concerts, espectacles i projectes diversos en els quals intervenen els alumnes i usuaris i altres col·lectius que només hi participin puntualment.
- La **difusió** d'aquests projectes a la resta de la ciutadania, la veritable dimensió cultural d'aquest centre, que d'aquesta manera té un impacte notable tant en els territoris de

referència com en la dinàmica cultural de la ciutat en general generant els circuits necessaris.

4.1. Objectius de l'àmbit pedagògic

La tasca educativa de l'Escola de Música - Centre de les Arts pretén:

- Fomentar l'interès per tenir experiències artístiques en el major nombre possible de persones.

Això implica una tasca de portes endins i enfora: que tingui en compte els diferents nivells d'implicació en aquestes experiències que les persones puguin desitjar, que es projecti a molts més d'aquells que ja són usuaris, i que vagi a trobar aquells ciutadans sense tradició en expressar-se artísticament.

- Amalgamar l'aprenentatge i la pràctica artística.

Aquesta unió entre aprenentatge i pràctica artística és la que permet no sols posar l'aprenentatge al servei d'aquesta pràctica (interpretativa, creativa ...) com a fita que permeti la participació, sinó convertir des del primer moment l'Escola de Música - Centre de les Arts no tan sols en un centre educatiu sinó també, i al mateix temps, en el centre cultural que la ciutat requereix.

- Articular un aprenentatge que està específicament encaminat a dotar-se d'experiències artístiques centrades en la pràctica.

Per tal d'assolir aquest objectiu, l'Escola de Música – Centre de les Arts posa la vivència d'experiències artístiques per sobre de l'estricta adquisició de coneixement i destreses individuals, construint un (nou) sistema de valors que constitueix el context d'aquestes destreses

- Entendre el grup com el context habitual per a la pràctica, l'aprenentatge, la creació i la difusió, i com una eina de primer ordre per a l'ensenyament i per a l'aprenentatge.

L'ensenyament és col·lectiu pràcticament en tots els escenaris educatius, sigui quina sigui l'àrea de coneixement, el nivell, etc.; però, malauradament, la música ha estat una de les poques excepcions.

- Oferir un ventall ampli de tendències i gèneres.

El món de l'educació musical ha jerarquitzat els estils musicals de la manera que més ha convingut a la mateixa acadèmia. L'Escola de Música – Centre de les Arts trenca amb la jerarquització que situa la música clàssica al capdemunt de la piràmide dels ensenyaments i pràctiques musicals, oferint un ventall ampli d'estils i gèneres objecte d'ensenyament i aprenentatge.

- Oferir diversitat d'objectius, plantejaments i activitats.

Això permet que el màxim nombre possible de ciutadans puguin trobar activitats en l'Escola de Música - Centre de les Arts per iniciar-se en aquestes pràctiques.

Aquesta diversitat afecta, també i de manera especialment important, a la durada que tenen els projectes, els plans i les activitats formatives que es proposen.

I afecta, també, als llocs i circumstàncies en què es realitza aquesta activitat formativa, de creació i de difusió, de manera que inclou plans formatius i de difusió que tenen com a objectiu la potenciació de l'activitat artística en aquells centres educatius i culturals ja existents, però que poden fàcilment requerir d'aquesta acció potenciadora. En especial les escoles de primària i de secundària, les escoles d'adults, els equipaments per joves i gent gran, etc.

Principis pedagògics

Per donar compliment a aquests plantejaments es desenvolupen estratègies docents conduents a:

- Un aprenentatge funcional, que té en compte la motivació de cada alumne en fer-se plenament conscient que allò que aprèn serveix per a la consecució dels seus objectius; una funcionalitat entesa en el sentit més ampli, no limitada a allò merament artístic, sinó plenament inserida en la seva vida i en el seu camp relacional.
- Un aprenentatge significatiu, que arrela en les seves experiències prèvies però també en els seus coneixements adquirits anteriorment, i que permet a l'alumne d'aprendre a aprendre.
- Un ensenyament cooperatiu, que permet integrar un aprenentatge en el qual cada membre que aprèn necessita del grup, amb l'essència grupal de l'experiència artística.

- Un pensament autònom que permet –conjuntament amb l'aprenentatge significatiu- l'aprenentatge al llarg de la vida (*long life learning*).

La pràctica artística i l'èxit escolar

L'escola de Música - Centre de les Arts actua com a instrument al servei de l'èxit educatiu, en escoles d'atenció preferent, desplegant un programa de música i de dansa a l'escola que pretén multiplicar l'acció dels mestres tot desenvolupant processos d'ensenyament i aprenentatge dels instruments de l'orquestra i de la dansa clàssica i espanyola.

Aquest programa dota els centres, triats en funció de les seves necessitats d'anivellament amb els estàndards docents, de professorat de música o de dansa que desenvolupen activitats d'iniciació a l'educació musical pràctica orientades a la pràctica orquestral o de dansa, en funció del cas.

Els centres que desenvolupen el programa d'orquestra a l'escola són les escoles de primària: Pau Vila, Ramon y Cajal, Ausiàs March, Charlie Rivel i Lola Anglada. L'escola que desenvolupa el programa de dansa és l'escola Gornal.

Els principis pedagògics, l'organització de les activitats formatives, l'acció tutorial i la funció avaluadora són paral·lels als dels programes d'ensenyament que es desenvolupen fora de l'horari escolar.

4.2. Objectius de l'àmbit de la creació i l'experimentació artística

L'educació artística es pot considerar en primera instància com la vocació medul·lar de l'escola de Música - Centre de les arts. I és així per la combinació de factors de necessitat i oportunitat que s'han detallat anteriorment. Els referents internacionals analitzats també orienten de forma molt majoritària la seva missió cap aquesta direcció, així, el centre de les arts d'Utrecht als Països Baixos, o la *Kulturskolan* d'Estocolm són fonamentalment escoles d'art, i amb una clara especialització en educació musical.

No obstant això, i tal com ja s'ha esmentat prèviament, l'Escola de Música - Centre de les Arts de L'Hospitalet es concep com a plataforma integrada de treball i experiència artística que abasten les diferents baules del procés de creació i difusió cultural. I és en aquesta dimensió del foment del treball artístic on el centre de les arts vol donar resposta a necessitats insuficientment cobertes i a la generació de demandes encara per fer. En aquest sentit, l'Escola

de Música - Centre de les Arts vol incorporar també la dimensió pròpia d'allò que s'ha qualificat com a *centres de creació i producció artística contemporània*.

Aquest segon pilar de l'Escola de Música - Centre de les Arts es fonamenta en la pròpia definició integrada del model d'equipament, i en la voluntat d'obtenir sinèrgies evidents del compartiment d'espais, usos, i, sobretot, dels processos que s'hi desenvolupen. Així, per exemple, l'Escola de Música - Centre de les Arts com a centre educatiu tendirà a concentrar el gruix de la seva activitat en una franja horària certament limitada entre les 5 i les 9 del vespre dels dies feiners. Això allibera hipotèticament una extensa franja horària de matí per a altres activitats sense que es produeixi conflicte d'usos.

La concepció de l'Escola de Música - Centre de les Arts com a centre de creació es vol vincular de forma explícita amb la intervenció comunitària. Per això es vol obrir els espais a la residència temporal d'artistes i col·lectius de diferents disciplines que d'una banda puguin col·laborar en diferents graus i nivells de dedicació amb els propis processos d'aprenentatge del centre, i, d'altra banda desenvolupin processos de creació que cerquin el diàleg i la interacció amb l'entorn immediat del centre, i, la ciutadania en general. Aquests processos de creació comunitària es desenvoluparan en escoles de primària i instituts de secundària fins a no disposar de l'espai propi a Can Trinxet.

El Centre de les Arts de L'Hospitalet no ha d'esgotar però en seu vessant d'art comunitari en la seva pràctica. Atès que el nostre país està encara mancat de l'experiència dels països anglosaxons en el desenvolupament de competències comunitàries en els artistes, la futura seu de l'Escola de Música - Centre de les Arts a Can Trinxet hostatjarà també el desenvolupament del coneixement expert necessari per oferir els artistes i els educadors un espai on compartir la seva experiència i on construir una nou saber en matèria de creació comunitària. Així doncs, i per suplir la generació de nou coneixement que els centres superiors de música no han abordat en matèria d'art comunitari –val a dir que l'Institut del Teatre sí que ha desenvolupat un postgrau de teatre comunitari- Can Trinxet tindrà la vocació de generar aquest coneixement expert fruit de la seva forma de treball –ja posada en pràctica actualment- d'investigació/acció.

4.3. Objectius de l'àmbit de la programació i la participació cultural

Aquest és un aspecte consubstancial a la visió de l'Escola de Música - Centre de les Arts. Ni l'aprenentatge ni la creació no tenen sentit sense la difusió posterior d'allò que s'ha creat i/o après.

Per substanciar aquesta dimensió participativa, el centre organitzarà a Can Trinxet la cessió d'espais com els bucs d'assaig per a músics o les sales de dansa i teatre per a respectives companyies, es dotarà d'una sala polivalent i, el que és més important, es dotarà de programes d'actuació que els dinamitzin en el context dels processos artístics descrits.

Així, per exemple, la modelització d'un d'aquests processos que podríem situar a l'entorn de la música podria consistir en la celebració de concerts els caps de setmana amb grups que tant poden estar formats per alumnes vinculats a l'escola de música com a d'altres que utilitzen els bucs d'assaig del centre. Seguint amb aquest plantejament, la intersecció entre llenguatges i expressions artístiques es podria projectar a la producció i representació d'un musical en que hi participen persones vinculades a les seccions de música i d'arts dramàtiques i així, successivament.

A diferència dels espais de creació que s'orienten preferentment a una pràctica professional o professionalitzadora, aquesta pràctica artística es situa en una dimensió preferentment amateur. Aquest seria l'espai de referència per a formacions o grups artístics, sorgits a l'entorn dels programes d'educació artística -bandes de música, big bands, formacions de música tradicional, grups de teatre amateur, etc.- o persones i grups externs que poden beneficiar-se de l'ús de les instal·lacions del centre.

Tampoc manquen referents tant a nivell nacional com internacional per aquesta funció de Can Trinxet. Estaríem parlant fonamentalment d'espais de relació com poden ser els Centres Socioculturals d'Alemanya, o dels propis centres culturals i espais similars que aporten un llegat al que no cal renunciar en cap cas.

La relació de Can Trinxet amb la resta de centres culturals de la ciutat tant pel que fa a la difusió de les seves propostes com a la generació de complicitats territorials per fer circuits de les produccions de cada territori, està en procés de definició. En qualsevol cas i avançant-nos a la definició dels processos de relació, la relació es preveu alhora en clau territorial i sectorial i es cadascun dels àmbits d'actuació.

A la primera fase de desplegament de l'Escola de Música - Centre de les Arts, sense la rehabilitació de Can Trinxet, es duran a terme els processos de participació i difusió als espais disponibles dins i fora de la ciutat.

5. Estructura organitzativa

L'estructura educativa de l'Escola de Música – Centre de les Arts respon a dues coordenades: els programes d'ensenyament exposats a l'apartat de tipologia escolar i a l'àmbit musical en el qual es desenvolupa el programa. Aquesta estructura, si bé és la concreció del conjunt d'objectius en els quals s'articula la missió del centre, és suficientment flexible per a permetre l'atenció a la diversitat de ritmes d'aprenentatge tant en el seu vessant de necessitats educatives especials com en el de donar resposta a les necessitats de professionalització d'alguns dels estudiants.

Programes d'ensenyament (veure la secció de tipologia escolar per una major concreció):

- Educació Musical Primerenca: Programa adreçat a nens i nenes de 4 a 7 anys, en grups de la mateixa edat i una oferta territorialitzada.
- Educació Musical Bàsica: Programa adreçat a nens i nenes i a adolescents, des dels 8 anys amb una confecció dels grups adequada a la seva edat . Programa sense requeriments previs.
- Aprofundiment en Educació Musical: Programa amb requeriments previs: Haver superat els continguts de l'Educació Musical Bàsica a criteri del professorat
- Formació Musical Avançada: Programa molt restringit a l'alumnat amb recorregut professionalitzador.
- Musicoteràpia: Programa adreçat a estudiants amb necessitats educatives especials que vol descobrir la musicalitat pròpia de cadascun d'ells i desenvolupar-la espontàniament a través de la improvisació.

A més d'aquests programes d'ensenyament, l'Escola de Música – Centre de les Arts promou la **residència d'artistes en el marc escolar**.

Àmbits musicals en els quals es desenvolupen els programes d'ensenyament:

- Big band
- *Ensembles o grups de pop-rock*
- *Jazz manouche*
- Música tradicional catalana
- Orquestra de corda
- Percussió
- Quintet de vent

Aquesta estructura educativa determina l'estructura organitzativa del centre la qual, responent als valors de participació en la presa de decisions i la responsabilització individual i col·lectiva envers els objectius que el centre té encomanats, té un disseny *ad hoc* que respon a les dues coordenades esmentades (programes d'ensenyament i àmbit musical) alhora que incorpora els factors de dispersió territorial i gestió del centre. No oblidem que les organitzacions de professionals, les escoles en són un cas, malgrat despleguin processos estandarditzats (accions educatives) es mouen en entorns complexes i dinàmics que reclamen la cooperació de tots els experts per assolir els seus objectius. Un dels reptes d'aquest model organitzatiu és normalitzar suficientment els processos per facilitar la presa de decisions i la transmissió de la informació però no caure en la burocratització que impossibilitaria el bon funcionament del centre.

El model de gestió és també *ad hoc* d'acord amb la necessitat d'equilibrar l'estabilitat i la flexibilitat immanents a aquest centre: estem parlant d'un model de gestió directa amb empreses de serveis que duen a terme els diferents programes d'activitat d'acord amb el pla de serveis que estableix la direcció el centre.

Descripció de l'estructura

Cada àmbit es dota d'un/a coordinador/a que garanteix la coherència entre el que s'ensenyava i s'aprèn a cada programa d'ensenyament dins de cada àmbit. Aquesta coordinació s'exerceix en el marc de l'equip docent, que és el conjunt de professorat que imparteix la docència a cadascun dels àmbits. El/la coordinador/a de cada equip docent d'àmbit, desenvoluparà el procés d'acció tutorial amb l'alumnat i assegurarà el procés d'avaluació d'alumnat i professorat d'acord amb el pla d'acció tutorial i el pla d'avaluació.

A més de l'estructura educativa ja descrita, la tipologia escolar d'escola desplegada territorialment i amb una diversitat àmplia d'activitats, exigeix que a més dels/les coordinadors/es d'àmbit, hi hagi coordinadors/es de seu i coordinador/a de gestió:

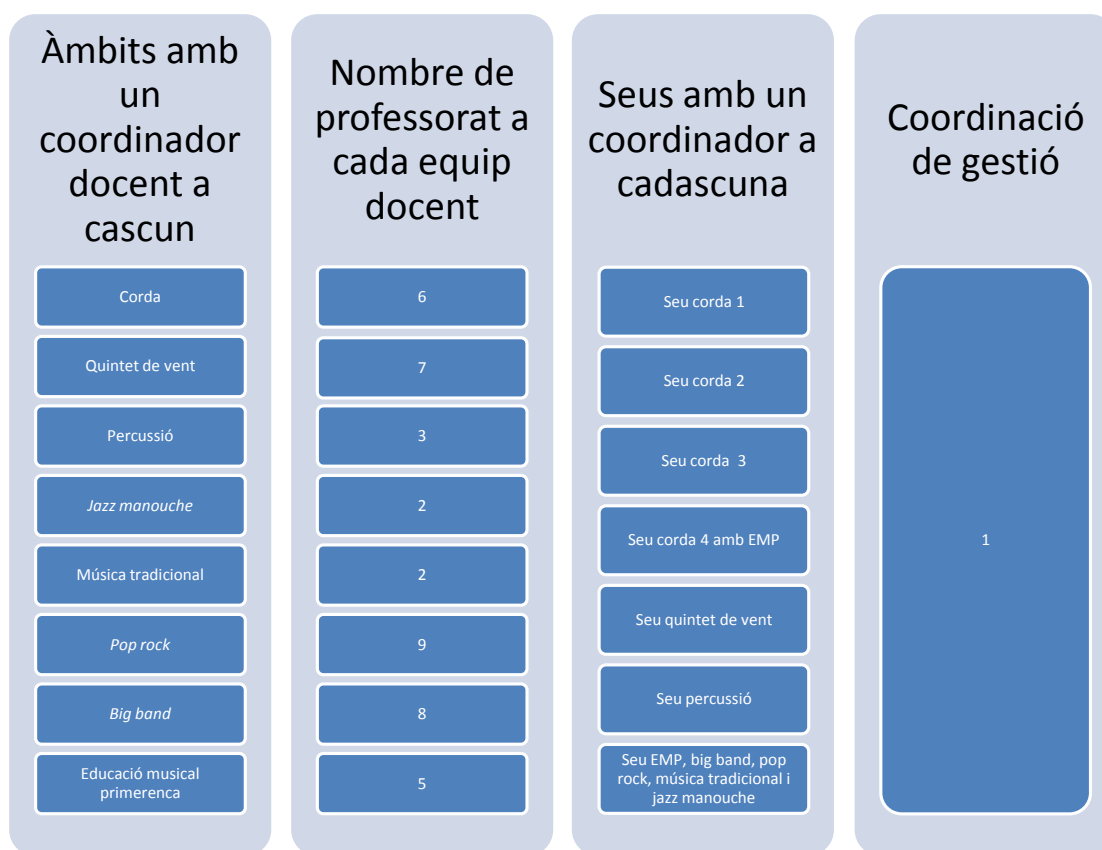
Coordinadors/es de seu per tal de garantir la comunicació fluïda amb les direccions i els equips directius dels centre que són seu de l'Escola de Música – Centre de les Arts alhora que assegurar el desenvolupament correcte de les activitats in situ.

Coordinador/a de gestió per tal d'assegurar el compliment de les necessitats de cadascuna de les activitats docents i no docents del centre.

El centre es dota d'un/a administratiu/va que garanteix la relació fluïda de les informacions a l'alumnat i a les famílies, la seva correcta transmissió al professorat i la fluïdesa d'aquestes informacions en totes les direccions. Així mateix, aquest/a administratiu/va té cura de l'atenció del públic a l'oficina central.

La direcció té la responsabilitat del disseny, la planificació, la gestió i l'avaluació del centre en tots els seus vessants: de formació, de creació, de producció i de difusió així com d'establir les relacions necessàries amb l'entorn tant dins l'Administració com amb la comunitat educativa i amb el territori. És la direcció del centre qui ha de vetllar perquè el projecte educatiu del centre, expressat en aquest document inspire la tasca del professorat, del personal d'administració i serveis i sigui compartit per tota la comunitat educativa, alhora que es vagi concretant anualment a través del Pla anual.

Aquesta estructura organitzativa ha de permetre el desplegament òptim de les activitats que es despleguen. En el moment de redacció d'aquest document, l'estructura interna és la que descrivim a continuació:

Consell escolar

Òrgan de participació en el govern del centre per tal de garantir la incorporació de les visions de tots els membres de la comunitat educativa.